

Taula Rodona: Ciència i cultura, restablím la connexió. Crònica

Publicat per [Jesús Méndez González](#) [1] el 27/10/2017 - 13:03 | Última modificació: 07/11/2017 - 22:46

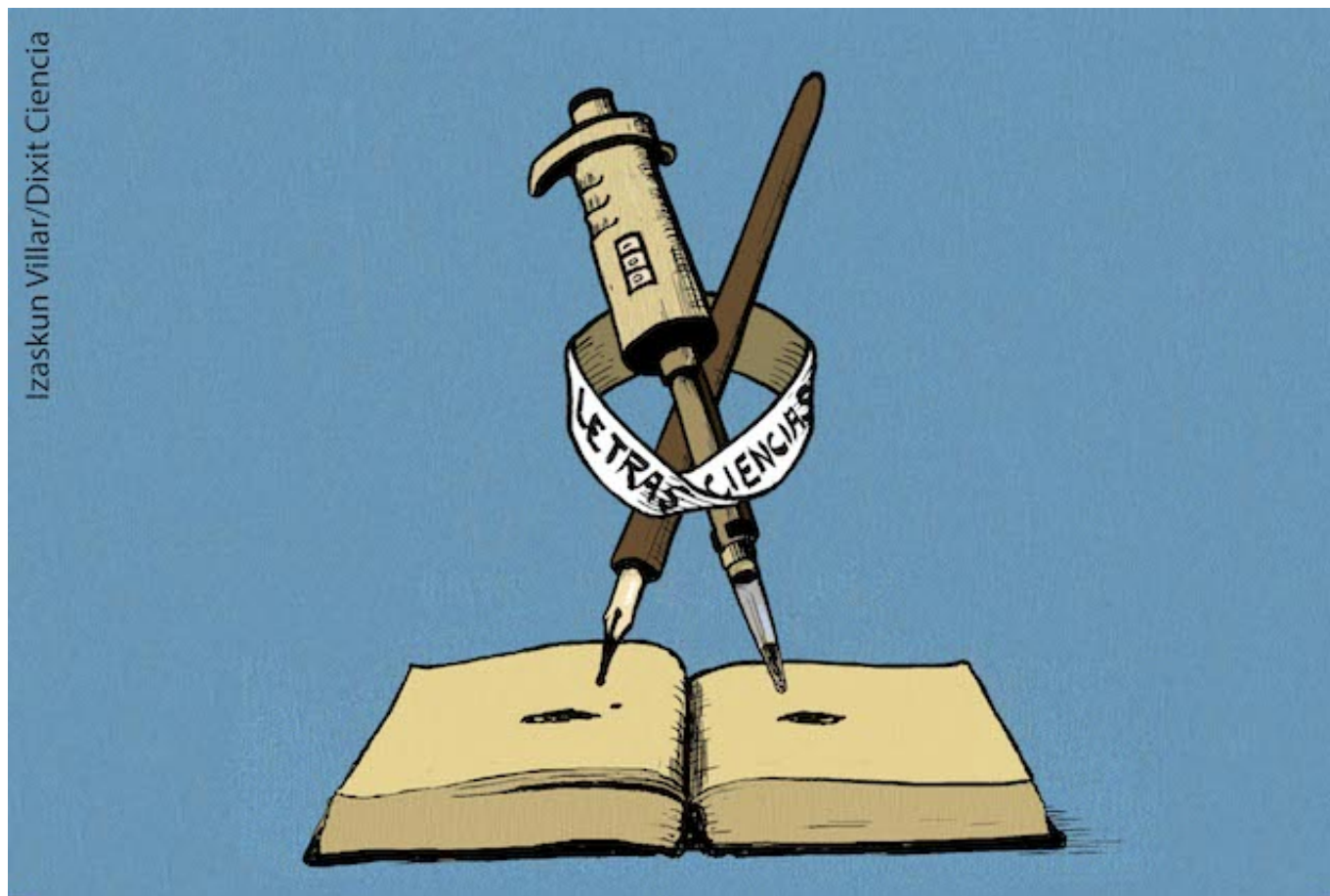
El programa d'Interacció17 es va distribuir en quatre eixos principals i altres complementaris, sota els quals es van agrupar les xerrades i debats sobre la necessària reconexió entre ciència i cultura. En aquesta taula rodona inicial, els quatre responsables de cada un d'aquests eixos van traçar una visió general de les necessitats, els conflictes reconeguts i els seus principals propòsits.

El primer eix, titulat "*La divulgació de la cultura científica i tecnològica*", va ser coordinat per *Irene Lapuente*, física i divulgadora científica. Segons ella, "la paraula divulgació té un punt pervers, ja que per desenvolupar-la necessites d'una ciutadania que no sàpiga, així que en la teva acció actues contra tu mateix com a divulgador". És per això que proposa una denominació alternativa, més horitzontal i en certa manera inclusiva: "jo en diria gestió cultural de la ciència".

Per Lapuente, aquesta gestió és absolutament necessària, ja que si un ciutadà vol ser responsable necessitarà en molts sentits saber de ciència. Però també ha de fer el camí invers: "la ciència hauria d'estar disponible i oberta al ciutadà, i no ser patrimoni exclusiu dels científics". En aquest sentit, han començat a sorgir nombroses iniciatives del que es coneix com a ciència ciutadana, on la pròpia ciutadania col·labora seguint un mètode científic en la recol·lecció i fins i tot en el processament de dades.

I, a la cruïlla, es van esborrant certes fronteres entre disciplines. La mateixa Lapuente escriu al programa de la trobada: "quan els humans intentem treure l'entrellat d'aquest Univers immens i complex, ens veiem amb la necessitat de fraccionar-lo en trossets per tal de poder estudiar-lo mica a mica. Això no seria greu, si amb el temps no semblés que ens hem oblidat que aquestes divisions les vàrem proposar nosaltres. No són Universals, són inventades".

El segon eix es va titular "*El diàleg entre la cultura científicotècnica i la cultura artísticohumanística*", i va ser coordinat per Josep Perelló, també físic. A l'inici de la seva presentació, Perelló es va preguntar "Què és important en aquesta terra de ningú entre ciència i cultura? Com posar-los en relació?". Fa any que sentim parlar de la Tercera Cultura, un terme amb el qual el científic i escriptor C.P. Snow va intentar restablir els ponts entre ciències i lletres. No obstant això, "jo ja no tinc ganes de reclamar, tinc ganes de fer", va sentenciar.

El mateix Perelló ha participat en nombrosos projectes en els quals la ciència i les arts escèniques es combinen. Per exemple, en l'espectacle [urGENTestimar](#) [2], que va inaugurar la Fira Tàrrrega de 2017, "una gran bogeria de 40 hores sentint el batec del cor d'una artista en relació a la gent que passava per la plaça", ha comentat. És important posar-se al mig, en llocs que no són d'uns ni d'altres.

I, al text del seu programa: " trobem les següents anotacions : " Existeixen Leonardos que combinin coneixements, pensaments i maneres de fer sense prejudicis i amb absoluta llibertat, ni que sigui en la més absoluta clandestinitat? No podria ser que els nous Leonardos no estiguin en la primera línia de foc dels seus mons perquè tant les institucions culturals com les infraestructures científiques són incapaces de trobar valor en la seva indisciplina?"

El tercer eix va ser coordinat pel filòsof *Josep Ramoneda* amb el títol "*Sostenibilitat, ètica i coneixement*". Per Ramoneda no té sentit parlar de ciència i cultura per separat, ja que s'engloben l'una a l'altra. En realitat, l'equació que proposa és la següent: "Cultura menys ciència = humanitats". Entre aquests dos darrers termes "hi ha hagut una lluita d'arrogància i complexos, en part perquè a la filosofia se li escapaven sense parar branques que anaven a parar a la ciència".

A la conferència inaugural, el físic Lluís Torner comentava que la ciència podria tindre en un futur la capacitat normativa, com abans la va tenir la religió i ara l'economia. No obstant això, per Ramoneda no serà exactament la ciència qui tindrà aquest poder, "sinó la tecnologia, que no deixa de ser una pròtesi". I la capacitat de control de la tecnologia "és un territori comú entre la ciència i les humanitats, un territori que s'ha de compartir".

La geògrafa *Gemma Sendra* va coordinar el quart i últim eix, titulat "*Ciència i construcció de la ciutat*". Ja gairebé no hi ha fronteres, la transdisciplinarietat cada vegada està més instal·lada i la cultura pot ser moltes coses, però "per sobre de tot és coneixement", va puntar. Per després afegir: "jo vaig arribar a un punt en què la cultura (entesa des d'un punt de vista més humanista) ja notenia respostes en un món tan ràpid i canviant. La cultura aporta una mirada, però l'esperit d'avantguarda i transformació el té ara la ciència, una ciència gairebé desbocada que busca fins i tot els límits del món i qüestiona la seva sostenibilitat".

Per aquest motiu necessitem una societat crítica capaç d'interpretar-la, i "compassar les agendes per buscar

solucions conjuntes". Perquè: "quins temes ens han de preocupar? I com hem de buscar els punts de contacte i de trobada?" Tot això sense deixar de banda que, en un món cada vegada més urbà, existeix una realitat social allunyada d'aquests debats. "Encara no hem repensat què és el treball i el ciutadà al segle XXI i els robots ja són a punt d'arribar".

"Hem de buscar noves formes de mirar", va concloure.

Aquest podria ser un lema per a aquesta edició d'Interacció.

Etiquetes: arts i creació

Etiquetes: valor públic de la cultura

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: cultura i sostenibilitat

Etiquetes: educació i cultura

Etiquetes: recerca cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2017/ciencia-cultura-cronica>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/mendezgj>

[2] <https://www.firatarrega.cat/fira/programa/2017/33/urgentestimar>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7296>